הפורטח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחיזוק ועידוד לימוד התורה

מה לומדים היום

יום ראשון ח' טבת תש"פ | **דף היומי בבלי:** ברכות ב.
דף היומי בהלכה: מסימן תנ"א סעיף ג' עד סעיף ד'.
מוסר: שמירת הלשון - שער התורה פרק ד' 'מכל מה' עד פרק ד' 'וכתב בספר'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: מסכת אבות פרק א משנה א עד פרק א משנה ה

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי | תגלית מרגשת: מה מסתתר ב-12 הדקות הלא מוכרות של התיעוד המפורסם מהכנסיה הגדולה בווינה? | הכרזה נדירה בבית מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א | ששה מגידי שיעורים ב'דף היומי' מספקים הצצה מרגשת לעולמם של קובעי עתים לתורה - פאנל מרתק | 1797

ובאו כולם בברית יחד, נעשה ונשמע אמרו כאחד

הנהלת 'דרשו' העולמית מברכת את המוני בית ישראל המתחילים היום בלימוד המחזור הי"ד של 'הדף היומי', את רבבות נבחני 'דרשו', ואת אלפי מגידי השיעורים די בכל אתר ואתר המתמסרים להגדיל תורה ולהאדירה:

חזקו ואמצו!

ויהי נעם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננהו

סיום הש"ס

"בהמשך ניגש אל החפץ חיים אדם צעיר, ונראה שהוא מציג את עצמו לפניו, והחפץ חיים מורה לו לעצור. החפץ חיים עולה על הבמה, ולאחר דקה מסמן לאברך הצעיר לעלות..."

האם אכן נותר בימינו תיעוד מצולם מהרגעים ההיסטוריים של הכרזת רעיון הדף היומי? - הרב ישראל גליס, מהבודדים שנחשפו ל-12 הדקות הלא מוכרות מהתיעוד המפורסם של ה'חפץ חיים' זי"ע בכנסיה הגדולה של אגו"י, מספר על מה שראו עיניו

כידוע, ההכרזה על רעיון 'הדף היומי' היתה בשנת תרפ"ג, בישיבת הסיום ההיסטורית של הכנסייה הגדולה של אגודת ישראל. היה זה כאשר נקרא המהר"ם שפירא זצ"ל להקריא את ההחלטות של הכנסיה הגדולה, ואז ביקש להוסיף סעיף שבו יובא הרעיון של לימוד דף זהה בש"ס, מדי יום, בכל תפוצות ישראל.

את העובדות ההיסטוריות הללו כולנו מכירים, אבל מה שלא

כולם יודעים הוא, שהתיעוד המרגש של הרגעים הדרמטיים והמכוננים ששינו את פני העולם היהודי, שמור עד היום בספריית אוניברסיטת קולורדו שבארה"ב, ורק בודדים זכו לשזוף בו את עיניהם. אחד מהם הוא הרב ישראל גליס, שסיפר על כך במאמרו בגיליון 'חברותא' (גיליון מזכרת מסיום הש"ס שע"י 'מרכז הענינים').

וכך מגולל הרב גליס את הדברים: "רבים מכירים את התיעוד שהתגלה לאחרונה, שבו רואים את ה'חפץ חיים' מגיע לכנסיה הגדולה. סרטון וידיאו באורך של 5 דקות בערך. אני זכיתי לראות את ההמשך של הסרטון באחת הספריות במדינה אירופאית. התיעוד המלא הוא בן 17 דקות, ובו נראה מרן ה'חפץ חיים' זי"ע מגיע לאולם הוועידה ובכניסה מקבל אותו נציג אגודת ישראל משוויץ. בהמשך ניגש אל ה'חפץ חיים' אדם צעיר, ולפי הסרטון נראה שהוא מציג את עצמו, וה'חפץ חיים' מורה לו לעצור. ה'חפץ חיים' עולה על הבמה, ולאחר דקה מסמן לאברך הצעיר לעלות.

"האברך הצעיר היה... רבי מאיר שפירא זצ"ל. ה'חפץ חיים' רצה לתת לו כבוד ולחזק את הרעיון שלו. המהר"ם שפירא מדבר כשהוא מחזיק בידו נייר. לאחר כמה דקות הקהל קם ומוחה כפיים בהתלהבות, והאדמו"ר מגור זצ"ל, בעל ה'אמרי אמת' אומר משהו ל'חפץ חיים'. הוא קם ממקומו ויחד עמו כל הקהל, וה'חפץ חיים' מברך את הקהל בברכת כהנים.

"את כל הסרטים מהספריה האירופאית רכשה אוניברסיטת קולורדו בארה"ב. נכדו של אותו מזכיר אגו"י הנראה בתחילת הסרטון, לא ידע על ההמשך, ומה שעניין אותו היה הסבא שלו, וכך הוא קיבל תמורת 70 דולר את הסרטון בן 5 הדקות המוכר לכולנו. עכשיו, אחרי שהם ראו שיש התעניינות גדולה בתיעוד, הם מבקשים הרבה מאד כסף בשביל להוציא את יתרת 12 הדקות הלא מוכרות שבו".

מהר"מ שפירא והפילוסוף

ולהלן עוד שני סיפורים מתוך מאמרו של הרב גליס: סיפר הרב יהושע בוימל תלמידו של רבי מאיר שפירא: "פעם נסע המהר"ם שפירא לעירה קריניצה שהייתה משופעת במעיינות מרפא. יצאתי לשוח עם רבינו ומראות הנופים היו נהדרים. מעשה אלוקים. מישהו שעבר לידינו שאל אותי: מי האיש המרשים הזה שאתה הולך לידו? אמרתי לו: רבי מאיר שפירא.

"האיש, שמתרמילו ביצבצה מסכת נדרים, לחץ את ידי רבינו ואמר: 'אני דוקטור לפילוסופיה. מזה שנים שהרגשתי ריקנות איומה בנפשי. ניסיתי למלא את החלל הריק בכל מיני אמצעים וסדרי לימוד, אך לשווא. עד ששמעתי על רעיון הדף היומי שנשא חן בעיני והשתלבתי בלימוד הזה, מאז האמצעי הזה הוא הגואל להשביע את רעבון נשמתי. הרב בירך אותו שלימוד הדף יחזיר אותו לשורשו האמיתי".

ניגון של גמרא במילאנו

סיפר הרב פנחס לוין אחיו של הרב יצחק מאיר לוין שהיה חבר הפרלמנט הפולני ושר הסעד במדינת ישראל: "היתה התעוררות לעליה לארץ ישראל, וחברי אגודת ישראל העולמית נקראו להתכנס בשוויץ. חזרתי מארץ ישראל בכיוון שוויץ, חיפשתי קשר מהנמל בטריאסט שבאיטליה לשוויץ. יצא לי לעבור דרך העיר מילאנו ולהתעכב שם בציפייה לרכבת אל הגבול השוויצרי.

"במילאנו הלכתי לחפש מסעדה כשרה. מישהו אמר לי בארץ ישראל שיש כזו במילאנו, אבל לא קבלתי כתובת. לפתע פתאום עולה באוזני קול ניגון של הגמרא... לרגע נעצרתי, ואכן נוכחתי כי אוזני קולטות מאמרי חז"ל מתוך הדף היומי של אותו היום.

"במזוודתי היתה תמיד מונחת מסכת מן הש"ס של הוצאת 'חורב'. הלכתי לכוון הקול וחידתי נפתרה. מהר מאד גילית בקרבת מקום את המסעדה הכשרה שממנה עלה ניגון הגמרא. היה זה בעל המסעדה, יהודי בר אוריין, שאם כי חי בבדידות גמורה - שמר על לוח הדף היומי".

הדף היומי נתקבל ע"י הכנסיה הגדולה. אנשי כנסת הגדולה החזירו עטרה ליושנה - אף הכנסיה הגדולה בתקנת הדף היומי החזירה עטרה ליושנה. היא הזכירה כי כל אדם מישראל חייב ללמוד כל התלמוד כולו כסדרו" (מרן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל)

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי - ברכות דף ב'

הכרזה נדירה ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א: "בדף היומי ילמדו ביחד עם מסכת ברכות כל יום פרק אחד מזרעים, וכך יסיימו את כל סדר זרעים ב-63 יום"

"הרב ביקש ממני לומר לציבור: בש"ס יש ששה סדרים, זה טוב מאד שלמדו ארבעה סדרים, זה גם כן סיום הש"ס. אבל שמחה כפולה ומכופלת זה שיהיה סיום הש"ס על ו' סדרים" (מדברי הגר"א מן שליט"א בכינוס)

בכינוס מיוחד בבית מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א ובהשתתפות חבר מועצת גדולי התורה הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, הגאון הגדול ר' אליהו מן שליט"א, הרה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א והגאון ר' חיים שמרלר שליט"א, הוכרז על תקנה לדורות: צירוף לימוד סדר זרעים יחד עם מסכת ברכות פרק אחד ליום.

הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, פתח את הכינוס המיוחד ואמר: "ברשות שר התורה והיראה אני רוצה לומר כמה מילים. לא צריך להכביר בחשיבות של תוספת לומדים ותוספת דברים מהש"ס שבינתיים לא היו בתוך התכנית של הדף היומי. באו כאן מפעל 'משנה ופירושה' והם הוציאו מתכונת שעל פי זה ילמדו יחד עם גמרא ברכות את כל סדר זרעים - כל יום ילמדו לומדי הדף היומי פרק מזרעים לפי הלוח שסידרו, וכך יסיימו את כל סדר זרעים.

"ובוודאי כל דבר שיכול להוסיף לומדים ות"ח שילמדו ויהיו ת"ח, הרי זה נחוץ ומשובח, ולכן בוודאי אם עושים את זה כאן בבית של שר התורה והיראה, עצם הדבר שעושים את זה כאן בנוכחתו של אדוננו, אז בוודאי אנחנו בטוחים שהדבר יצליח, שיביא עוד אנשים, עוד לומדי הדף היומי שיחד עם הדף היומי ילמדו גם את סדר זרעים שעד עכשיו לא למדו, ומעכשיו כן ילמדו. זה הדבר המיוחד שבפעולה זו, ויש לשבח את החיבור של 'משנה ופירושה', שבספר זה יוכלו ללמוד גם את סדר זרעים יחד מסכת ברכות, ויתרבו עוד לומדי הדף היומי שילמדו גם את סדר זרעים".

לאחר מכן נשא דברים הגאון הגדול רבי אליהו מן שליט"א: "הולכים לעשות סיום הש"ס של הדף היומי ביום ראשון. בינתיים למדו ארבעה סדרים, זרעים וטהרות לא למדו. צריך ללמוד זרעים וטהרות גם. הרב אמר לי: 'ארבעה סדרים זה גם ש"ס, אבל ש"ס בשלימות זה עם זרעים וטהרות'.

"הרב ביקש ממני לומר לכבוד הכינוס, שמבקשים מהציבור ללמוד גם זרעים וטהרות. יש סיום הש"ס, יש שמחה גדולה, אבל יש מושג של 'שמחת עולם'. שמחת עולם זה שמחה עולמית, א'וועלט' שמחה בעולם הזה, וא'וועלט' שמחה בכל העולמות. עושים סיום הש"ס מקצה אחד של העולם לקצה השני של העולם. בגמרא כתוב שסיום מסכת אחת זה יום טוב לרבנן, אז כשעושים סיום הש"ס מקצה העולם עד קצהו, זה לא רק יומא טבא לרבנן זה יומא טבא בכל העולמות.

"אבל הרב ביקש ממני לומר ל'עולם': בש"ס יש ששה סדרים, זה טוב מאד שלמדו ארבעה סדרים, זה גם כן סיום הש"ס. אבל שמחה כפולה ומכופלת זה שיהיה סיום הש"ס על ו' סדרים. הרב אמר לי: למה רבי מאיר שפירא לא הנהיג שיהיה גם סדר על זרעים וטהרות? בגלל שבצורה של המשניות שהיו מודפסות בש"סים הישנים, לא היו המשניות מסודרות באותה צורה בכל הש"סים, אבל כשהולכים ללמוד יחד עם מסכת ברכות בכל יום פרק אחד מזרעים, זה הרי דבר המסודר.

"אז הרב מבקש, ומפה יוצאת קריאה נאמנה לכל כלל ישראל - מסביר ועד קצה העולם איפה שלומדים דף היומי - שצריך ללמוד בכל יום יחד עם הדף ממסכת ברכות פרק משניות אחד, ואז יגמרו זרעים גם.

"והרב ביקש והוסיף עוד קטע אחד, ובזה אני מוסר בשלימות את דברי הרב: אנחנו נמצאים עכשיו במצב מאד קשה, חבלי משיח. וחבלי משיח, כתוב בחז"ל, זה מאד מר לכלל ולפרט. דם יהודי נשפך בעולם, סכנות גדולות בכל העולם ובארץ ישראל בפרט. בחז"ל כתוב: 'בזכות האמונה נגאלו ובזכות האמונה נגאל', אז הרב אמר: 'אמונה זה סדר זרעים, ובזכות האמונה נגאל'. איפה עוד נמצא כזה סוג זכות של 'בזכות האמונה נגאל' יותר מאשר 'אמונה זה סדר זרעים'. אז אי"ה עכשיו שגומרים ש"ס ומתיישבים ללמוד ברכות עם זרעים, שזה אמונה, אז בעז"ה ינצלו מחבלי משיח, וזה יביא את המשיח.

"והרב הוסיף ברכה לכל מסיימי הש"ס מקצה העולם ועד קצהו, ואלו שיקבלו ע"ע עכשיו ללמוד ברכות עם זרעים ואחרי זה טהרות, שהם יזכו להתחיל את הש"ס כולם בחיים בריאים וארוכים, לגמור את הש"ס ולמלאות בעז"ה גם את המחזור הבא".

הרה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א נשא אף הוא דברים ואמר: "מדברים על לימוד זרעים וטהרות, שזה הרי לימוד משניות. במדרש תלפיות כותב, שכאשר הנשמה עולה למעלה ודנים אותה לגהינם, הנשמה קוראת לכל שבט ושבט שיצילה משם, ואין קול ואין עונה. וכשהנשמה קוראת לשבט אשר, הרי שבט אשר אומר

לה: 'למדת מימיך משנה?' אם היא אומרת לו 'הן', מיד הוא מוציא את הנשמה מגהינם, ועל זה נאמר 'מאשר שמנה לחמו' - שמנה אותיות 'משנה', 'והוא יתן מעדני מלך' - שזה יתן עדות למעלה לפני מלך מלכי המלכים להוציא את הנשמה מגהינם.

"רבו של ה'שפת אמת' שאל אותו פעם אם הוא לומד משניות, אמר לו ה'שפת אמת' שהוא טרוד בשיעורים. אמר לו רבו, שהמגיד אמר ל'בית יוסף' שמה שהוא זכה בנגלה להוציא את ה'בית יוסף' וה'שולחן ערוך' וה'כסף משנה' ושיתקבלו פסקיו בישראל - לפי שהיה דבוק במשניות".

כמו"כ דיבר בכינוס הגאון רבי חיים שמרלר שליט"א, שאמר בתוך דבריו: "ב'דרך אמונה' מביא הרב שליט"א בשם הראשונים, שכדי לגור בארץ ישראל צריך לדעת את סדר זרעים, כך הרב מביא בהקדמה לספר". ומרן שר התורה אמר על דבריו: "בודאי צריך ללמוד את סדר זרעים ואת כל התורה כולה".

לזיכוי הרבים, ניתן יהיה להשיג בעז"ה את המשניות עם הביאור הקל 'משנה ופירושה' מחולק לפי סדר פרק ליום לפי הלוח של הדף היומי - במעמדי סיומי הש"ס המרכזיים וכן ע"י מערכת 'נדרים פלוס'.

"הענין הזה של סיום 'הדף היומי' מוסיף הרבה תורה בישראל, כמו ששמעתי שרבים החלו ללמוד בציבור, וככל שמתרבה תורה בישראל באותה מידה מתווספת לזכותו של הלומד הזכות של כל אלו שמצטרפים אתו ללימוד. האם ניתן לתאר איזה זכות גדולה היא זו? על זה נאמר הפסוק 'אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו', לא רק שיש לו זכות עצמו, אלא גם זכות של כולם, ועל כך הוא נכתב בספר יחד עם כולם" (מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל)

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי - ברכות דף ב'

עניינא דיומא - סיום הש"ס

לרגל המעמד הגדול - מערכת 'דרשו' יוצאת בכמה הוראות חשובות לבאי המעמד

נבקשכם לקרוא היטב ולהקפיד על כל הפרטים כדי למנוע עגמת נפש וקשיים בהמשך

כרטיס כניסה לכינוס הסיום העולמי תש"פ

זכאי הכרטיסים יקבלו את הכרטיסים במוקדי הכרטיסים על פי מקום המגורים.

על מנת להיכנס למעמד הגדול שיתקיים אי"ה ביום חמישי י"ב טבת ביד אליהו - תל אביב, יש צורך להציג את הכרטיס. אין אפשרות כניסה ללא הצגת הכרטיס. שים לב! חובה להקפיד על שלימות הכרטיס.

בכניסתך לאולם, אנא הקפד על ישיבה במקום המיועד עבורך כפי המצוין בכרטיס ובהתאם למס' השער, השורה והכסא. השקית המונחת על הכיסא מיועדת עבורך, ובה חוברת מיוחדת לכבוד סיומי הש"ס, עוגות ושתיה.

פתיחת הדלתות בשעה 17:00 ותחילת המעמד אי"ה בשעה 18:00. בכל מקרה לאחר השעה 18:30 הכרטיס שקיבלת הופך לכרטיס על בסיס מקום פנוי, ויאפשר להכניס לאולם אורחים אחרים למקום אותו קיבלת.

המתנה

במעטפת הכרטיס מצורף כרטיס מגנטי - 'כרטיס המתנות' איתו תוכל לקבל את מתנות הספרים בכינוסי הסיום העולמי של 'דרשו'.

חלוקת המתנות בדוכנים המיוחדים. הדוכנים יפתחו מיד בסיום האירועים. לא ניתן לקבל את מתנות הספרים במועד אחר. כל משתתף זכאי לכרטיס מתנות אחד בלבד. הכרטיס הוא אישי ואין להעבירו. המבצעים למשתתפים בלבד, ואסורה הרכישה

לצורך מכירות.

במתחם 'יד אליהו' יוקמו דוכנים למכירת הספרים. דוכנים מיוחדים למכירת עודפים של ספרי דרשו החל משקל אחד לספר/קונטרס. כמו כן יופעלו דוכנים למכירת ספרי דרשו, כאשר בתוספת 10 שקלים בלבד תוכל לקבל את הסטים או הספרים שהזמנת ישירות לביתך.

לתשומת לבך: ישנם מאות ממתינים לקבלת כרטיסים, שעקב הביקוש הגדול לא הצלחנו לספק להם כרטיסי כניסה. אם קיבלת כרטיס מיותר, או אם אין באפשרותך להגיע למעמד הגדול, אנא, פנה אלינו עוד היום למוקד 'דרשו' 02-5609000 על מנת שנוכל לאסוף את הכרטיס ולהעניק אותו לממתינים (אי הגעה לאירוע ללא הודעה תצוין במשרדנו, לאירועים הבאים).

להזמנת מקום להסעה למעמד ביד אליהו - אנא פנה למוקד ההסעות: 02-5555555

בזכות התורה ולומדיה יינצל העולם

בברכה התורה

הנהלת 'דרשו'

"יהודים יקרים! עלינו לדעת שאין שמחה בחיי האדם אלא רק כשהוא זוכה ללמוד ולהתייגע בלימוד התורה. לא העושר ולא ההצלחה בעסקים יביאו שמחה לאדם, אלא השמחה האמיתית היא רק על ידי לימוד התורה. כל יחיד ויחיד צריך לקבוע לעצמו קביעות, שתהא קביעות איתנה כיתד בל תמוט, שבשעה זו הוא הולך להשתתף בשיעור קבוע בציבור, ובזמן הזה הוא מפנה עצמו מכל עניניו וקובע עצמו ללימוד התורה. דבר זה יביא לכם אושר ושמחה אמיתית ויביא אור לכם ולביתכם. לאחר שתזכו ללמוד ולהתייגע בלימוד הגמרא, תראו ותווכחו שאין אושר יותר גדול מכך..." (מרן הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצוק"ל)

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי - ברכות דף ב'

עניינא דיומא - סיום הש"ס

"שיעור גמרא של שעה ביום - כך ביקשו חברי השיעור שלי לכתוב באותיות של קידוש לבנה - זה המינימום! ואחד ממשתתפי השיעור, אסף שמו, ביקש לספר לכם את הסיפור הבא..."

סיפורים קטנים על רגעים גדולים - קטעים נבחרים מתוך פאנל מרתק בהשתתפות ששה מגידי שיעורים ב'דף היומי' בעיר אלעד, המספקים הצצה מרגשת אל עולמם של קובעי עיתים לתורה

לכנס יחדיו קבוצה של מגידי שיעורים בדף היומי, היא פעולה לא פשוטה בעליל, מהסיבה הפשוטה שכמעט אין שעה בשעות הערב בה הם פנויים. ובכל זאת, לכבוד גודל השעה, ההכנות וההתרגשות הגדולה לסיום מחזור נוסף של הדף היומי, התכנסה ובאה קבוצה חשובה ומפוארת של מגידי שיעורי הדף היומי בעיר אלעד אל משרדי מערכת העיתון המקומי 'קוראים אלעד', כדי לשוחח על הזכות והחובה הגדולה שבמסירות שיעורי הדף היומי, ערב אחר ערב, במשך שנים רצופות, וכדי לעודד ולהמריץ את כל מי שעדיין משום מה לא הצטרף אל ה'קביעות עיתים לתורה'.

הפאנל המרתק התקיים לפני כשלושה חדשים, בהשתתפותו של הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א, שהעלה את הדברים על הכתב. הפאנל במלואו התפרסם בגיליון חג הסוכות של 'קוראים אלעד' תש"פ, ובאדיבותם אנו מביאים כאן קטעים נבחרים מתוך הכתבה המרתקת.

משתתפי הפאנל הם הרה"ג רבי ישראל לייפער שליט"א, מגיד שיעור הדף היומי הראשון והוותיק בעיר ובנו של כ"ק האדמו"ר מחוסט שליט"א; הרה"ג רבי איתן גברא שליט"א, ר"מ בישיבה הגדולה 'נחלת אשר' ומגיד השיעור בקהילת 'רעות'; הרה"ג רבי

רחמים ברכץ שליט"א, ר"מ בישיבת 'דרך חיים' ומגיד השיעור בביהכנ"ס 'אחיעזר'; הרה"ג רבי שלמה ולס שליט"א ראש ארגון החיזוק המקומי 'מצדיקי הרבים' ומגיד השיעור בביהכנ"ס 'זכור לאברהם' וגם בראש העין; הרה"ג רבי מרדכי טביוביץ' שליט"א, מטובי הלומדים בכולל 'מדרש אליהו' ומגיד השיעור בביהכנ"ס מאקווא, והרה"ג רבי איתמר גוטל שליט"א, מטובי הלומדים בכולל 'מדרש אליהו', מחנך אהוב בת"ת ברסלב בעיר ומגיד השיעור בביהכנ"ס 'דרך החיים'.

הלומד הגיע היישר מהניתוח

הרב ברכץ: כדי להתמיד באופן עקבי ולהצליח בלימוד הדף היומי - חייבים החלטה נחושה ועוצמתית, אבל מי שעושה את זה, מצליח. אחד מלומדי השיעור אצלי עבר ניתוח שבר בשעה 5.30 אחר הצהריים. הניתוח הסתיים, וכעבור שעתיים אנו יושבים, מתחילים את השיעור - והלומד הקבוע נכנס לבית המדרש, עם פיז'מה של בית החולים והצמיד על היד, מחובר לאינפוזיה, והתיישב ללמוד את הדף היומי. הוא הקשיב לשיעור, התפלל מעריב ושב מיד לבית החולים. אל תחשבו שהוא קיבל אישור רפואי לצאת מבית החולים כמה דקות לאחר הניתוח... הוא פשוט ברח משם, כדי ללמוד את שיעורו הקבוע.

יש אצלנו בשיעור יהודי שגר באלעד ועבר לבני ברק והוא ממשיך להגיע לשיעור בכל ערב היישר מבני ברק. ישנו יהודי המגיע בקביעות מפתח תקווה. יהודים שלא ידעו בתחילת הדרך לקרוא גמרא וכעת הם מבינים היטב את המהלך בכל דפי הגמרא, להקשות ולתרץ, להבין ולהסביר.

הרב לייפער: סבא שלי, הגאון רבי שמואל אלכסנדר אונסדורפר זצ"ל הורה לנו, נכדיו, להשקיע בהרבצת תורה לרבים. הוא הדגיש לנו בצוואתו ש"תלמוד תורה דרבים" כולל שיעור של 3 אנשים, וצריך להשקיע שאם יש כבר 3 יהודים שרוצים ללמוד תורה יחד, צריך ללמד אותם בכל לב. הסבא הגרש"א אונסדורפר זצ"ל מסר שיעורים בכל יום ויום מבוקר ועד ערב והוא הדריך אותי להכין כל דף לפחות 3 פעמים לפני מסירתו.

צריך להבין שמה שמחזיק את הציבור להגיע לשיעורים - הוא מסירות הנפש של מגיד השיעור, וכשמוסר השיעור מוותר ומשקיע הרבה למען השיעור, זוהי דוגמה אישית לציבור, שמבין שאם המגיד שיעור טורח ובא כל ערב לשיעור ללא הפסקות, גם הם משתדלים בכל כוחם לעשות את זה. כאשר מגיד השיעור מרבה להביא ממלא מקום, חשים לומדי השיעור שהוא עצמו לא עקבי וגם הם הולכים בעיקבותיו והם אינם עקביים בהשתתפותם בשיעור.

אז כיצד מתנהלים מול אירועים משפחתיים וכדומה?

הרב גברא: בני המשפחה של מגיד השיעור יודעים כבר שהוא לא יגיע לאירועים משפחתיים, אפילו בדרגת קרבה ראשונה, לפני השעה עשר.

הרב גוטל: ומי שמגיע לו צל"ש על זה, הן נשות מגידי השיעורים, שפעמים רבות צריכות לנסוע או ללכת לאירועים משפחתיים לבדן, עד שהבעל מצטרף אליהן, רק לאחר השיעור. ישנם רבים מלומדי השיעורים עצמם, שמאחרים בקביעות לאירועים ושמחות משפחתיות כדי לא להפסיד חלילה את השיעור. אך כשמדובר באשתו של מגיד השיעור, היא מקריבה בכפליים, כי מגיד השיעור צריך גם זמן ממושך כדי להכין בו את השיעור כראוי ועזרתו מוכנה לאפשר לו את זה, הרבה פעמים על חשבון צרכי הבית.

הרב ברכץ: יש אצלי בשיעור טכנאי מזגנים, שמגיע לשיעור גם על חשבון סכומי כסף גדולים. מזמינים אותו לתקן ולהרוויח אלף שקל לשעה, אבל שעת השיעור חשובה לו יותר, אז אם הוא לא מפספס שיעור, אני כמגיד השיעור על אחת כמה וכמה חייב להקפיד!

הרב לייפער: סבי הגרש"א אונסדורפר זצ"ל נהג להקדים לכל שיעור שלו ב-2 דקות וכשהגיע זמן השיעור, כבר ישב על מקומו, ממתין לאחרים, במקום שהנוכחים ימתינו לו. זאת מסירות הנדרשת ממוסרי השיעורים!.

בר מצווה בשילוב הדף היומי

ישנם אנשים מהשיעורים שלכם, שדוחים אירועים משפחתיים בגלל השיעור?

הרב ברכץ: יש לי יהודי בשיעור שאשתו ע"ה היתה חולה קשה מאוד והיתה מחוברת לדיאליזה. היא סבלה ייסורים קשים ומרים, אבל לא ויתרה לבעלה וביקשה ממנו שלא יוותר בשום אופן על השיעור. וכך היה, עד פטירתה.

הרב גוטל: אצלי מגיעים הרבה פעמים לשיעור משתתפים הלבושים חגיגית, כדי לנסוע לשמחות משפחתיות רק לאחר השיעור. הוא יושב ולומד וכשהשיעור מסתיים, אשתו ממתינה לו למטה עם הרכב והם נוסעים לאירוע. אנשים רבים שבים ממקומות מסוימים ואומרים לי: "הגעתי ישר לשיעור ולא עליתי הביתה, כדי שלא אאחר לשיעור".

הרב טביוביץ: לומד אצלנו בשיעור יהודי עסוק ביח"צ. הציעו לו עבודה משתלמת וגדולה, שהיתה באה לפעמים על חשבון השיעור והוא סירב לקחתה, כדי שלא להפסיד את השיעור. ומה קרה בסוף? הוא קיבל עבודה טובה ומשתלמת הרבה יותר, בשעות שלא קשורות לזמן השיעור.

הרב ברכץ: אחד ממשתתפי השיעור שלי מגיע בקביעות לשיעור גם בחגיגות בר המצווה של ילדיו. בבר מצווה של בני יקירי נ"י מסרתי את השיעור באולם השמחות לפני תחילת חגיגת בר המצווה. המלצרים ביקשו שנתכנס בשולחן בירכתי האולם וכך ישבנו ולמדנו עד שהגיע זמן תפילת ערבית. כולם למדו והתפללו והתיישבו לאחר מכן לסעודה המשפחתית. הודעתי לבני משפחתי שאני מתחיל מעריב בדיוק בזמן, ולא משנה האם הם יאחרו כי יש לי מנין מסודר, הם לומדי השיעור שלי...

הרב טביוביץ: אנחנו אברכים שלומדים בכולל ומגיעים הביתה בצהריים ובערב, אבל בשיעורים הרבים שבעיר ישנם

רבים שעובדים כל היום, משעת בוקר מוקדמת ועד שעת השיעור. מדובר בניסיון לא פשוט ופשוט כל הכבוד להם!

הרב גוטל: אשתו של אחד ממשתתפי השיעור אצלנו שולחת לו, עם אחד מילדיהם, ארוחת ערב, מכיון שהוא הגיע היישר מהעבודה לשיעור ולא אכל שעות רבות. הוא יושב ואוכל תוך כדי השיעור, לומד ומקשיב.

שידור חי משפת הכנרת...

הרב ברכץ: השיעור שלי משודר און ליין ב'קול הלשון', וישנם שמאחרים קצת לשיעור, אבל מרגע שהשיעור מתחיל הם מתקשרים מהרכב ל'קול הלשון' ומתחילים להאזין לדברים. יש אחד שנכנס מאוחר ומתחיל לשאול שאלות על מה שדיברתי קודם, כשהוא האזין לתחילת השיעור ב'קול הלשון'...

אחד הנוכחים בשיעור נסע עם ילדיו ב'בין הזמנים' לכנרת. כשהגיעה שעת השיעור הוא נכנס לרכבו, נעל את הדלתות והחלונות, הדליק מזגן והתקשר ל'קול הלשון' כדי להאזין לשיעור...

הרב ולס: באחד הימים נאלצתי לנסוע לעיר מרוחקת, בה לא הייתי אף פעם. לא השגתי מחליף והודעתי לחברי השיעור שהפעם אמסור את השיעור דרך הטלפון. יש לנו קו ב'מצדיקי הרבים' בו ניתן להאזין לשיעורים דרך הטלפון. הגעתי למקום אליו הייתי צריך להגיע וחיפשתי מקום שקט למסור בו את השיעור. היה זה יום סתווי, גשום למחצה, וטיפות גשם בודדות ירדו. לא מצאתי מקום מסודר, אז התיישבתי בגינה ציבורית והתחלתי 'לשדר' מתוך תדפיס שהכנתי לעצמי מראש. ואכן, כל משתתפי השיעור הקשיבו לשיעור דרך הטלפון, כל אחד היכן ששהה באותו הרגע. אני רוצה לציין שהיו לי זמני דחק בפרנסה והיו לי מחשבות להפסיק את השיעורים ולהביא טרף לביתי. אבל החלטתי להמשיך, והנה הקב"ה עזר בישועות גדולות והגיע כסף, מבלי שנאלצתי להפסיק וללמד את הרבים. אולי הכסף היה מגיע גם אם הייתי עוזב את מסירת השיעור, אבל אז הייתי צריך לעמול הרבה יותר וגם להפסיד את מסירת השיעור.

הרב גברא: באחד הערבים הודעתי ללומדים שלמחרת אאלץ לאחר לשיעור. הגעתי מאוחר ושמחתי לראות את אחד הלומדים מוסר כבר את תחילת השיעור והם למדו והספיקו כבר עמוד שלם. אז היכתה בי ההכרה שהלומדים בשיעור הגיעו לנקודה נפלאה של התקדמות בה הם עצמם מסוגלים כבר למסור את השיעור, ללמוד לבד ולהתקדם.

הרב ברכץ: בחגיגת סיומי המסכתות שלנו הייתי מביא בתחילה רב אחר בכל פעם, עד שהבנתי שהדבר קשה, לארגן בכל פעם רב או דרשן, והצעתי לבני השיעור לדבר לפני כולם. כל מי שרוצה לדבר- מוזמן לדבר, להגיד דבר תורה, רעיון סיפור או משל. אחד ממשתתפי השיעור, שהחל לדבר בסיומי המסכתות אצלנו, התקדם ונהפך לדרשן מהולל ורהוט, מעניין וקולח, בזכות השיעור.

אסף מהשיעור מבקש: "שלכולם יהיה שיעור!"

הרב גוטל, שהגיע לפאנל שלנו לאחר סיום מסכת שערכו חברי שיעורו, מספר:

"באמצע הסיום סיפרתי לחברי השיעור שבסיום החגיגה אגיע למערכת 'קוראים אלעד' כדי להשתתף במפגש מגידי שיעורים, וביקשתי מהלומדים שיציעו לי על מה לדבר. אחד המשתתפים בשיעור שלי ביקש לעורר שאיך זה יתכן שישנו אפילו יהודי אחד בעיר שאין לו שיעור יומי. שיעור גמרא של שעה ביום - כך ביקשו חברי השיעור שלי לכתוב באותיות של קידוש לבנה - זה המינימום. ואחד ממשתתפי השיעור, אסף שמו, ביקש לספר לכם את הסיפור הבא:

"'אני עובד בתקשורת עם מדינות אפריקה. נסעתי לאחת ממדינות אפריקה וישבתי עם קבוצת אנשים במסעדה, לצרכי שיחת עסקים בהולה. הם ישבו ואכלו מולי כל מיני שרצים ורמשים, נבילות וטריפות, ואני חשתי גועל נפש נוראי. בשעה 5:00 אחר הצהריים נחתי בארץ והגעתי לשיעור, 'קרוע' מעייפות. נכנסתי לשיעור, לא בדיוק הבנתי מה קורה בדף הגמרא, כי הייתי מרוט ועייף. אבל אז הרגשתי שאני מתנקה, משיל מעצמי את כל המראות הגועליים שראיתי בצלחות של אלו שנפגשתי איתם. ניקיתי את המחשבה שלי והתחברתי לדף הגמרא הטהור, לאביי ולרבא'.

"הוסיף אחד ממשתתפי השיעור ואמר: 'אם אתה מגיע ללמוד דף יומי, אתה פותח לעצמך שער חדש לעולם הבא, אבל בתנאי שתשאיר את הטלפון סגור בכיס ולא תפתח אותו כל השיעור' - ואז אחד מחברי השיעור קם והתחייב, קיבל על עצמו, שהחל מראש השנה התש"פ הוא משאיר את הטלפון בבית בזמן השיעור".

הרב ברכץ: כפי ששום יהודי לא מפסיד תפילת מנחה, כי זה חלק מסדר היום שלו, כך צריך להחליט שהשתתפות בשיעור יומי היא חלק מסדר היום הקבוע שלו. זה רק ענין של החלטה נחושה וברורה, ומכאן ממילא הכל יגיע.

הרב ולס: בשמים ישאלו כל אחד האם הוא קבע עיתים לתורה בכל יום ויום ולא יהיו שום פרוטקציות לאף אחד. אין תירוצים! מי שקשה לו לשבת בשיעור של שעה ולהקשיב, שילמד עם חברותא, אבל אי אפשר לעבור יום שלם בלי דף גמרא! יש מגוון אדיר של שיעורים בכל מיני נושאים וסגנונות, מגידי שיעורים כאלו ואחרים, בשלל שפות וכמעט בכל שעות היום והערב. רק תבואו ללמוד!.

הרב גברא: אנשים מתפעלים מהפירסום והרעש של סיומי הש"ס, אבל הם שוכחים את העיקר והוא להגיע ערב ערב, בלי הפסקה, וללמוד דף ועוד דף.

כשסיימו את הש"ס בפעם הקודמת וכולם דיברו על המעמדות הגדולים של סיומי הש"ס, נכנסתי לאחת החנויות בעיר והמוכר שאל אותי: "זה נכון מה שאומרים, שכל מי שמשתתף בהדרן של סיום הש"ס - נחשב לו כאילו למד בעצמו את כל הש"ס?"... זה

נכון, אבל זה לא העיקר. העיקר הוא ללמוד בפועל את הש"ס ולא להסתפק בהתרגשות בסיום הש"ס.

הרב טביוביץ: זה מובא בשם הגר"א ז"ל, שאותיות סיום הם האותיות היחידות שמסתתרות אחריהן אותן מספר גימטריא של אותיות. האות סמ"ך היא ס'- 60 ומ"ך זה גם 60. גם האות יו"ד. י=10 ו-ו"ד=10, וכן הלאה בכל אותיות המילה סיום, ומכאן אומר הגר"א שכל המשתתף בסיום המסכת ושמענו את סוף דברי המסכת, נחשב שסיים בעצמו את המסכת. אך כמובן שזה רק "כאילו" ולא ממש.

הרב ברכץ: בעוד שלגברים יש סיפוק אדיר מלימוד של דף אחר דף, הרי שהנשים לא לומדות את הדף, אבל הן נשארות לבד בבית בלי הבעל, לפעמים בשעה מאוד קשה מבחינת השכבת הילד וארוחת הערב, יציאה לשמחות משפחתיות ועוד. לכן חובה גדולה להעריך ולהוקיר את נשות לומדי השיעור.

הרב גברא: אצלנו בשיעור קונים מתנה קטנה לנשות השיעור בכל סיום מסכת. למשל קנינו שבלונה של צורת חלה, לאפיית חלות שבת ביתיות, בתוספת ברכה חמה לאישה המקדישה זמן כדי שבעלה יוכל ללכת וללמוד תורה.

הרב גוטל: אצלנו ערכנו סיום הש"ס למשתתפי השיעור וגם לנשותיהן היקרות בקבר רחל, כשהסעודה נערכה בדירת הורי בירושלים. ידידי הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א מסר דרשה דרך הטלפון מביתו באלעד. וכל המשתתפים, ובפרט נשות השיעור, הקשיבו בעיניים נוצצות ובפיות פעורים.

הרב ולס: אישה שלא מבינה סבורה שאם הבעל ייצא ללימוד של שעה, היא תפסיד שעה של עזרה בבית. אבל אשה חכמה, כמו מאות נשות העיר ששולחות את בעליהן ודוחפות אותם ללמוד, מבינה שהיא מרוויחה פי אלף אלפי אלפים בזה שבעלה לומד תורה. כל הבית נהיה בית אחר, בית קדוש וטהור יותר, בית של תורה.

הרב גוטל: יש לי יהודי בשיעור, ששמע באמצע השיעור על שינה בסוכה והוא לא הבין, "ממתי ישנים בסוכה? אוכלים בסוכה, אבל ישנים??". כולם הסבירו לו שישנים, ועוד איך, בסוכה, והוא ובנו התחילו לישון בסוכה, בזכות הדף היומי.

הרב ברכץ: אצלי בשיעור יש יהודי שבעקבות דברי הגמרא במנחות על מעלת לבישת ציצית, החל להקפיד ללבוש ציצית בכל יום. הוא ביקש ממני לקנות לו ציציות מהודרות ומאז הוא הולך עם ציצית.

מתקרבים - רק בזכות הגמרא

הרב ולס: אחד מוותיקי מגידי השיעור בעירנו, הרה"ג רבי יהושע בוגץ שליט"א המוסר שיעור כבר שנים רבות בכל ערב בביהמ"ד 'חפץ חיים', סיפר לי שהוא למד בכולל של הגר"י אדלשטיין זצ"ל ברמת השרון, לשם הגיעו בקביעות צעירים רבים שרצו להתחזק ביהדות. "המציאות היא", אמר הרב בוגץ', "שאלו שלמדו איתם חומש-רש"י או פרשת השבוע, מוסר או ספרי מוסר והגות, התקרבו לבסוף הרבה פחות מאלו שלמדו איתם גמרא".

הרב ברכץ: כידוע, מרנן הגרי"ש אלישיב והגראי"ל שטיינמן זצ"ל אמרו שהדרך הטובה ביותר לקרב לתורה ולמצוות, הוא דרך לימוד גמרא. דרך "שור שנגח את הפרה".

הרב גוטל: היה אצלי משתתף בשיעור שלא הקשיב כל כך ולא ראינו עליו התקדמות ממשית. באחד הימים החליף אותי ידידי הרה"ג רבי אוריאל פפא שליט"א והוא מספר לי בהתלהבות לאחר השיעור, שאותו יהודי שאל שאלה, התווכח ודן, דיבר ממש לענין. ואז, לפתע, שמתי לב שהוא בעצם התקדם המון, הוא כבר מדבר כבקי ורגיל, בטוב טעם ודעת. עד אותו רגע הייתי כמו אבא שלא שם לב לגדילה הטבעית של בנו וצריך אנשים מבחוץ שיאירו את עיניו שבנו גדל. מאותו רגע שמתי לב לפריחה הנפלאה של האיש, שפשוט התעלה מאוד בלימוד.

הרב ברכץ: במשך 15 שנות השיעור עברנו את מלחמת לבנון השניה, כמה מבצעים בעזה, גירוש היהודים מגוש קטיף, חיילים חטופים בדרום ובצפון, מערכות בחירות עקובות מדם רע, לצד שמחות משפחתיות, צאצאים שנולדו וגדלו ונהיו נערי בר מצווה וגם התחתנו, חולים ובריאים, חיים וגם נפטרים ל"ע. העולם נע ונד, סער וגעש, ודבר אחד נותר על עומדו איתן, השיעור בשעה 7.00 בערב, והדף היומי שלו...

חוויה רוחנית יומית
מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..
הניוז היומי של דרשו.

"שמא יאמר אדם, אני קובע עתים לתורה בביתי, ולמה לי להצטרף ללימוד דף היומי בבהמ"ד ברבים? אבל דבריו מופרכים מכמה טעמים:

א. שהלומד בביתו יש לו טרדות שונות המפריעות אותו ללמוד יום או יומים, ומכיון שעבר הזמן - בטל, אם לא כל התכנית של לימודו, לכל הפחות השיעורים שלא למד, כי הרי זה בבחינת "ממון שאין לו תובעים", כי מי יתבע ממנו לומר לו "כלה שיעוריך אשר הזנחת". משא"כ אם יש דף יומי הרשום בכל יום בעתונים והשגור בפי חבריו, הלא המה יזכירו לו להשלים את אשר החסיר, ובפרט אם יסוב אל השלחן ללמוד בחברותא והוא הזניח כמה דפים, אז בודאי יכיר שעליו להשלים.

ב. אם יהיה לו איזה חידוש או קושיא, הרי הוא פונה אל רבותיו וחבריו ולא יהיה בבחינת 'כי קאי רבי בהאי מסכתא לא תשייליה במסכתא אחריתא', וכן אם ישאלו אותו חבריו תהיה הסוגיא שגורה בפיו, זה שואל וזה משיב, זה מקשה וזה מפרק, ונמצא התורה רבה בישראל.

ג. שע"י זה שכל ישראל אם נזכה לזה ילמדו אותו דף משנה הלכה ומקרא יום יום, תגדל האחדות בישראל, שרק התורה מסוגלת לאחד את ב"י, וכמו שדרשו חז"ל על הפסוק "ויחן ישראל נגד ההר"

(מרן הגאון רבי זלמן סורוצקין זצוק"ל)

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי - ברכות דף ב'

השו"ת היומי - סיום הש"ס

האם "הילד שידע את כל התורה" היה צריך לעשות סעודה לגומרה של תורה?

שאלה מרתקת ששיגר אלינו אחד מקוראי 'הפותח' לרגל סיום הש"ס

אחד המקורות לשמחת גומרה של תורה, הינו כידוע משלמה המלך, שכשהתמנה למלך הוצבה בפניו האפשרות אם לבחור בעשירות, בימים או בחכמה, והוא בחר בחכמה וקיבל את מעינות החכמה והתורה כולה.

וכן נאמר במדרש בשיר השירים רבא (א' ט'), ומביאו הב"י בשם אור זרוע (או"ח תרס"ט) - "ויבוא ירושלים ויעמוד לפני ארון ברית ה'... ויעש משתה לכל עבדיו" - שחגג שלמה המלך את שקיבל תורה בשלמות כפי מעלתו, ומשם מקור נכבד לסיום מסכתא והש"ס.

ויש לדון לפי זאת, לגבי המעשה המפורסם מלפני כמה עשרות שנים, שהיה ינוקא שבהיותו פעוט ורך בשנים שלט בכל מקצועות התורה לאורכם ולרוחבם, ותלמוד בבלי וכל התורה היו שגורים על לשונו.

ומסופר על כך, כי הרבי מוהר"א מבעלזא התבטא ואמר, כי

המלאך שסוטר על פי התינוק לשכח את תלמודו שלומד במעי אימו, "דילג" עליו, ובכך נשאר בידיעת כל התורה כולה, כמאמר הגמרא על תינוק שנר דלוק לפניו.

אם כן אפוא, אם שלמה המלך שקיבל את התורה כולה ללא טרחה לכאורה, עשה סעודה ושמחה על ידיעתו את התורה בשלמות - לכאורה אותו פעוט היה מחויב גם הוא לעשות סעודה לגומרה וידיעתה של תורה, שאותה קיבל בשלימות.

קוראי 'הפותח' מוזמנים לשלוח אלינו את דעתם בשאלה מעניינת זו...

"הייתי עד ראיה, אשר עשה עלי רושם עמוק בל ימחק, כאשר ביקרתי פעם אצל מרן הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל בפלורידה - מקום אויר צח שהרבה אנשים נוסעים שם לזמן ה'וואקאישן' שלהם, וגם הוא היה שם מחמת חולשתו. וכאשר הגעתי לבית מלונו בשעה אחד עשר בבוקר, נשתוממתי לראותו יושב בחדר אוכל של המלון וסביבו כחמישים איש, נער וזקן מכל החוגים, וכולם יושבים ולומדים את הדף היומי ומקשיבים לדבריו, והוא מסביר להם הערות עמוקות בעניני קדשים אשר מעולם לא היה להם שייכות ללימוד כזה - ומה גם בזמן כזה - בלי המסגרת של דף היומי. ועל כגון דא ודאי נאמר 'אשרי אדם שומע לי לשקד על דלתתי יום יום לשמר מזוזות פתחי כי מוצאי מצא חיים ויפק רצון מה'..." (הגה"צ המשגיח רבי מתתיהו חיים סלומון שליט"א)

היום תאמצנו: המוני בית ישראל מתחילים היום את המחזור הי"ד של הדף היומי - ברכות דף ב'

דקה מתוקה - 60 שניות על הדף היומי

3571 'כלומרים' ברש"י על פני 2711 דפי הש"ס

ה'כלומר' הראשון ברש"י מופיע בדף הראשון בש"ס, בע"ב ד"ה קא סלקא דעתך - רוב בני אדם היינו עניים, כלומר: בני אדם בערבי שבתות, ועניים בימות החול - חד שעורא הוא.

השיירי כנסת הגדולה אומר: מסורת היא בידינו דאין המפרש (רש"י) אומר 'כלומר' או 'פירוש' אלא כשאפשר לפרש פירוש אחר ובא לשלול אותו, או שהוקשה לו שום קושי ואומר כלומר או פירוש כדי לתרץ את הקושי ההוא. וכן דברים ברוח אלו מצינו בדברי הר"ש סיליריו בספרו כללי שמואל.

רש"י כותב כלומר כאשר מהמשמעות הפשוטה של הגמרא נראה אחרת ממה שהיה בכוונתה לומר, או שדבריה קשים להבנה, או במשל שהגמרא מביאה, ועוד, ובדבריו רש"י מסביר ומשלים את דברי הגמרא.

כבר בכלומר הראשון אפשר לפלפל מה כואב לרש"י בדברי הגמרא שחשש בהם שלא נבינם כראוי, האם הקושי וההסבר שלו הוא ב'רוב' בני אדם, או על החלוקה בין ימות החול לער"ש, ומה היא הגירסא בגמרא שהיתה לרש"י ובדברי הגאון בביאור הגר"א עליו.

התרגשות אדירה במנצ'סטר היהודית לקראת מעמד סיום הש"ס של 'דרשו' הערב

במעמד אלפים מבני מנצ'סטר היהודית רבנים ומורי הוראה מאירופה ומישראל

במעמד, שיהיה המעמד היהודי הגדול ביותר בעיר אי-פעם, ישתתפו מרנן ורבנן גדולי תורה, רבנים, דיינים, וראשי ישיבות שליט"א • אורח הכבוד יהיה הרה"ג רבי אהרן שיף גאב"ד קהילת "מחזיקי הדת" באנטוורפן • למעמד יגיע במיוחד מא"י גם הגאון הגדול רבי ניסן קפלן שליט"א ראש ישיבת 'דעת אהרון' • בעקבות ביקושים גדולים מצד מנצ'סטר היהודית, נוספו עוד כ-1000 מקומות ישיבה • ר' יענקי זילבר יו"ר הוועדה המארגנת: "לא זכורה התרגשות כזו לכבודה של תורה כאן במנצ'סטר מאז ומעולם"

המסע המרטיט בעיצומו: תכונה והתרגשות רבה שוררת בקהילה החרדית במנצ'סטר לקראת מעמד סיום הש"ס המרכזי של לימוד הדף היומי במחזור הי"ג שיתקיים הערב באולם "אוונט סיטי" - האולם הגדול והמפואר ביותר במנצ'סטר, שמכיל אלפי מקומות ישיבה ובמעמד ישתתפו מרנן ורבנן גדולי התורה, רבנים, דיינים, וראשי ישיבות שליט"א. במהלך יום שישי אישרה המשטרה באופן סופי את קיום המעמד, לאחר שנוספו לו 1000 מקומות בעקבות ביקושים גדולים מצד הציבור.

עפ"י התכנית וסדר היום, את מסכת הנאומים יפתח רבה של מנצ'סטר הרה"ג רבי פנחס שנייבלג שליט"א. אורח הכבוד יהיה הרה"ג רבי אהרן שיף גאב"ד קהילת "מחזיקי הדת" באנטוורפן. בסיום הש"ס ואמירת הקדיש הגדול יכובד המג"ש הרה"ג ר' שמחה במברגר שליט"א, מגדולי הר"מים הנודעים בדף היומי בעולם כולו, ואשר נודע כשיעור הדף היומי הגדול ביותר באירופה, בו משתתפים מדי יום מאות משתתפים מכל החוגים. בהתחלת הש"ס יכובד הרה"ג רבי ישראל פרידמן שליט"א, רב טשורטקוב קלויז, במנצ'סטר. אורח מיוחד מארץ ישראל יהיה הרה"ג רבי ניסן קפלן ראש ישיבת 'דעת אהרון' בהר נוף.

את המעמד תנעים מקהלת "מלכות" בהרכב מלא, תזמורת המנגנים, בניצוחו של ר' מונה רוזנבלום. ינעימו בשיר וזמר ר' זאנוויל וינברגר ור' אהרלה סמט. יו"ר הועדה המארגנת ר' יענקי זילבר מספר כי במנצ'סטר היהודית מתרגשים באופן שקשה לתאר לקראת המעמד. "יש ביקושים אדירים להשתתפות במעמד, ומעולם לא נעשה במנצ'סטר משהו בהיקף הזה מבחינת איכות ההפקה ומבחינת כמות המשתתפים ובהשתתפות כה נרחבת של רבני הקהילות" הוא מספר. "הכרטיסים אזלו מיד עם תחילת המכירה, ובעקבות לחץ מצד הציבור הוספנו עוד 1000 מקומות ישיבה".

מנצ'סטר היא אחת הערים התורניות ביותר באירופה, עם תלמידי חכמים ששמם התפרסם בעולם היהודי כולו, עשרות שיעורי דף היומי, ומאות מסיימי הש"ס. מידי יום מתקיימים כ-15 שיעורים של 'דף היומי בהלכה' - שנוסד ביוזמת ארגון 'דרשו', וזאת בנוסף לשיעורי דף היומי שנמסרים בעיר בעשרות בתי כנסת שונים, שמכילים אלפי לומדים הקובעים עיתים לתורה דבר יום ביומו.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הדף היומי בהלכה

האם ניתן להגעיל כלי על מנת להופכו מחלבי לבשרי?

מעיקר הדין, מותר להגעיל כלי חלבי על מנת להופכו לבשרי, וכן להיפך; אך כבר מאות בשנים שנהגו ישראל איסור בדבר. והפוסקים כתבו שני טעמים למנהג זה: א. שמא יחזיק אדם ברשותו כלי אחד לבשר ולחלב, ויגעילו בין שימוש בשרי לשימוש חלבי, ועלול הוא לטעות ולשכוח מהו השימוש האחרון שנעשה בכלי, ולהשתמש בו באיסור ללא הגעלה.

ב. אין מגעילים כלי כשהוא 'בן יומו' מהבליעה שאותה רוצים להגעיל, ולכן היה ראוי שלא להגעיל כלים כלל, מחשש שיטעו ויגעילום בעודם בני יומם, אך החמירו בכך רק בהגעלה מבשר לחלב, ולהיפך, מפני שניתן להמשיך להשתמש בכלי ללא הגעלתו; ואילו בכלי שנבלע בו איסור, לא ניתן להשתמש ללא הגעלה, ולכן לא החמירו שלא להגעילו.

[משנ"ב תנא, יט, ושעה"צ כג; ביאורים ומוספים דרשו, 18-19]

הדף היומי בהלכה

האם מותר להגעיל כלי בשרי על מנת להופכו לפרווה?

כאמור, אסור להגעיל כלי חלבי על מנת להופכו לבשרי, ולהיפך. ובדיעבד, אם הגעילוהו, ניתן להופכו לבשרי או לחלבי. ואף לכתחילה, האיסור הוא רק כאשר ההגעלה נעשית למטרה זו, אולם, אם ההגעלה נעשתה למטרה אחרת, וכגון שהגעילו את הכלי מחמץ על מנת להשתמש בו בפסח, מותר בהזדמנות זו להופכו מחלבי לבשרי, ולהיפך. וכן מותר אף לכתחילה להבליע איסור בכלי על מנת שיהיה צורך להגעילו, ואז יהיה מותר להופכו מחלבי לבשרי ולהיפך.

ויש אומרים שמותר גם להגעיל כלי חלבי או בשרי על מנת להופכו לפרווה, ואם בהמשך הזמן מעונינים להשתמש בו לבשרי או לחלבי, בשונה ממה שהיה בתחילה - מותר לעשות כן; אך יש אומרים שאסור להגעילו אף כדי להופכו לפרווה.

[ביאורים ומוספים דרשו, 18-20]

הדף היומי בהלכה

האם צריך להסיר אבנית או כתמי חלודה מכלי לפני הגעלתו?

בפסוקי התורה העוסקים בענין הגעלת כלים מבליעת איסור, ישנה רשימה של המתכות הטעונות הגעלה. רשימה זו פותחת במילים: "אַךְ אֶת הַזָּהָב", ודרשו חכמינו ז"ל: "שצריך להעביר חלודה שלו קודם שיגעילנו, וזהו לשון אך, שלא תהא שם חלודה, אך המתכת תהיה כמות שהיא".

וכתבו הפוסקים שהדברים אמורים רק בחלודה שיש בה ממשות, דהיינו כזו שכאשר מגרדים אותה נוצרים פירורי חלודה, אך לא בכתמי חלודה שאין בהם ממשות.

ואבנית המצטברת במֵחמים וכדומה - לדעת פוסקים רבים אין צורך להסירה. ויש שמצדדים שהגעלה אינה מועילה לאבנית, ולכן אם הכלי בלע איסור גם בחלק המכוסה באבנית, יתכן שהאבנית מונעת מההגעלה להוציא את האיסור הבלוע בחלק זה, ויש להסירה לפני ההגעלה.

[שו"ע תנא, ג, ומשנ"ב כב; ביאורים ומוספים דרשו, 22]

אתמול למדנו

* כיור חרסינה שנבלע בו חמץ, סדר הכשרתו לפסח הוא כך: יש לנקות את הכיור, ולמנוע מגע של מאכל או משקה חם בכיור למשך 24 שעות (לכתחילה), ולאחר מכן לערות מים רותחים על פני כל הכיור, ולהניח בתוך הכיור קערה המיוחדת לפסח שתשמש ככיור.
* כלי שבלוע בו חמץ ולא הוכשר, אסור להשתמש בו בפסח אף למאכלים צוננים בלבד, מחשש שמא יטעה וישתמש בו גם למאכלים חמים. וכך הדין גם בכל כלי שבלוע בו איסור, ואפילו איסור דרבנן. איסור זה הוא דווקא בשימוש בקביעות, אבל באקראי מותר, ובתנאי שניקוהו והדיחוהו היטב.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

תקנת משה רבנו עליו השלום - לעסוק בכל חג בהלכות החג

משה רבנו עליו השלום תיקן לישראל לעסוק בפסח, בשבועות, ובסוכות - בהלכות החג. ואין די בהקשבה לקריאת התורה, אלא צריך לעסוק בהלכות, כגון איסור חמץ, ואכילה בסוכה. וכן מצוה לעסוק בכל שבת בהלכות שבת. וכן מצוה לעסוק בימי החנוכה ופורים - בהלכותיהם; אלא שבפורים (למעֵט כשחל בשבת), יוצאים ידי חובה בקריאת המגילה, שבה נזכרות מצוות היום.

ויש שהוסיפו, כי כשֶׁם שאומרים בכל יום את פרשת התמיד, במקום הקרבת התמיד; כך ראוי ללמוד בכל חג את המשניות העוסקות בהלכותיו: בפסח - מסכת פסחים, בראש השנה - מסכת ראש השנה, ביום הכיפורים - מסכת יומא, ובסוכות - מסכת סוכה. בשלוש רגלים ובראש השנה - גם את מסכת ביצה, בשלוש רגלים - גם את מסכת חגיגה, ובפסח ובסוכות - גם את מסכת מועד קטן, העוסקת בהלכות חול המועד. וכן בשבת שקורים פרשת 'שקלים' - ראוי ללמוד מסכת שקלים, וכיוצא בזה.

[שו"ע תכט, א, משנ"ב א-ב, ושעה"צ ה; ביאורים ומוספים דרשו, 2 (וראה עוד שם) ו'5]

הלוח היומי

ח' בטבת | רבי יחזקאל ב"ר מאיר יחיאל הלוי הולצשטוק זצ"ל הי"ד, האדמו"ר מאוסטרובצא

נהגו ביום זה תענית צדיקים, על שנכתבה התורה יוונית בימי תלמי המלך שציוה על 72 הזקנים לתרגמה והיה חושך בעולם ג' ימים (שו"ע תק"פ).

יארצייט:

תרמ"ז: רבי ישראל שלמה זלמן ב"ר יצחק אייזיק הכהן אלכסנדרובסקי זצ"ל, בעל תיקוני שלמה ועוד.
תש"ג: רבי יחזקאל ב"ר מאיר יחיאל הלוי הולצשטוק זצ"ל הי"ד, האדמו"ר מאוסטרובצא.
תש"ן: רבי ברוך צבי ב"ר דוד מושקוביץ זצ"ל, בעל תנובות ברוך.
תשע"ז: רבי מרדכי ב"ר שלמה פרידלנדר זצ"ל, אב"ד שומרי החומות.

אדם שיודע בוודאות שאחד מהאנשים שלפניו גנב ממנו חפץ, ורוצה לחפש אצל כולם - האם הם מחויבים לאפשר לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

אם לגבי כל רכילות שאדם נכשל בשמיעתה, עומד בפניו נסיון קשה שלא לקבלה, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר בשמועה לגבי היזק ממוני שנגרם לו, הניסיון קשה עוד יותר. בסעיפים הנלמדים היום ב'חפץ חיים' (כלל ו' מהלכות רכילות סעיפים ג-ד) עוסק רבנו בדוגמה כזאת, באדם שהיה לו היזק בעסקיו ולא נודעה לו הסיבה לכך. וכגון שחכר 'ארענדע' - בית מזיגה משר, וסילק אותו השר, ואינו יודע אם היה זה כתוצאה מהלשנה וכו', ובא אדם וסיפר לו כי אכן פלוני הלשין עליו בפני השר.

גם במקרה זה עליו להתחזק ולא להאמין לדברים, אלא לחוש בלבד. גם אם הוא שומע שאנשים מטיחים את ההאשמה הזאת בפני 'המלשין', והלה שותק - אין לו להחליט בדעתו מחמת כך שהדבר אמת.

אמנם, למרות שמדובר בניסיון קשה, יש בו צד קל יותר, וכפי שמסביר ה'חפץ חיים', שבעסקי ממון כגון אלו, ייתכן מאוד שאלו העומדים מאחורי הפצת החשדות - עושים זאת מתוך אינטרס, ולא האמת היא שמדברת מתוך גרונם. ובדוגמה דלעיל: ייתכן שהשר מפיל את ההאשמה על אותו פלוני, ומספר שהוא זה שהלשין, או שהציע לו מחיר משתלם יותר, ועושה זאת כדי לדחות מעליו את תרעומתו של החוכר הקודם. וכן על זו הדרך בדוגמאות אחרות שעשויות לקרות.

עוד כותב ה'חפץ חיים' כי על אחת כמה וכמה שאסור לחשוד ביהודי סתם כך, ללא בסיס, רק מחמת תחושות והשערות. ועל כך נאמר 'בצדק תשפוט עמיתך'. בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים נידון מעניין בקשר לכך - באדם שיודע בוודאות שאחד מהאנשים שלפניו גנב ממנו חפץ, ורוצה לחפש אצל כולם: כתב הגרש"ז אויערבך (שו"ת מנחת שלמה תנינא סי' קלג אות ח) שמסתבר שמחויבים כולם לתת לו לבדוק אצלם, מדין השבת אבדה, וכדי לסייע להציל עשוק מיד עושקו. ומוסיף, כי העצה שלא יפגעו מכך שחושד בהם היא, שיאמר להם שהחשד הוא רק על אחד מהם, אלא שאותו אחד אינו מוכן להיבדק אלא א"כ כולם נבדקים.

בערוב ימיו של הג"ר שלום שבדרון, לאחר שעבר ארוע מוחי קשה מאוד, הוא יצא מבית החולים להתגורר בבית אחת מבנותיו. בבוקר נכדו ניגש לעוררו, אך הסבא ישן שינה חזקה של זקנה וחולי עז. נכד נוסף ניסה, אבל כלום... עד שבתו נכנסה ואמרה: "בואו אראה לכם איך מעירים את סבא", והיא קראה בקול: "אבא, בעוד מספר דקות סוף זמן קריאת שמע", ורבי שלום מיד עמד על רגליו.

(קול חוצב עמ' 300)

נשתדל להתחזק ביראת שמים ולהתאמץ לקיים את המצוות אף בעת קושי, כגון בשעת עייפות וכדו'